

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko w mpzp

Seminarium planistyczne, Katowice 2018

Bożena Gindera-Malicka

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach

Zasady ochrony środowiska w mpzp

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obliguje do:

W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

(...)

3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. **w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** określa:

*1) rodzaje przedsięwzięć mogących **zawsze** znacząco oddziaływać na środowisko,*

*2) rodzaje przedsięwzięć mogących **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko*

Ustalenia w planie

Ustala się zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:

- 1) w granicach objętych planem wprowadza się zakaz lokalizacji:
 - a) przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji infrastrukturalnych celu publicznego,
 - b) zakaz, o którym mowa w pkt a) nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody;

Ustalenia w planie

2. W zakresie **ochrony środowiska**:

1) zakazuje się:

- a) prowadzenia działalności związanych z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne,
- b) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, **za wyjątkiem**:
 - inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i drogowej,
 - łączności publicznej,
 - parkingów samochodowych lub zespołów parkingów o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
- c) wprowadzania przedsięwzięć stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii

(...)

USTAWA z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami t.j. Dz. U. z 2018 r. ze zm.

Art. 6. Celami publicznymi w rozumieniu ustawy są:

- 1) wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
 - 1a) wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;
 - 1b) wydzielanie gruntów pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja tych lotnisk i urządzeń;
- 2) budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
 - 2a) budowa i utrzymywanie sieci transportowej dwutlenku węgla;
- 3) budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;

Cele publiczne wg ustawy o gospodarce nieruchomościami

- 4) budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 5a) ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
- 6) budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych;
- 6a) budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia usług powszechnych przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe (...);

Cele publiczne wg ustawy o gospodarce nieruchomościami

- 7) budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
- 8) poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem;
- 8a) poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla;
- 9) zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
- 9a) ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
- 9b) ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
- 9c) wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne samorządowe: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa;
- 9d) wykonywanie urządzeń lub budowli służących zapobieganiu lub zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 10) inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Zakaz przedsięwzięć a złoża kopalin

Z rozstrzygnięcia nadzorczego:

Ustalenie § 33 ust. 2 i ust. 3 badanej uchwały narusza także zasadę opisaną w art. 64 ust. 3 Konstytucji RP stanowiącą, że własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy oraz w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności.

Należy zwrócić uwagę, że art. 10 ustawy Prawo geologiczne i górnicze wskazuje, że prawo własności górniczej przysługuje Skarbowi Państwa.

Rada Gminy wprowadzając de facto zakaz realizacji przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin, narusza przepisy wyżej przytoczonych aktów prawa, które to akty regulują warunki i zasady prowadzenia wydobywania kopalin w oparciu o stosowne koncesje, przy zapewnieniu powszechnego bezpieczeństwa oraz przekroczyła upoważnienie do ograniczenia prawa własności w drodze aktu planistycznego. Oznacza to, że ustalenie § 33 ust. 2 i ust. 3 badanej uchwały w sposób istotny narusza prawo, gdyż prawnie wadliwymi są także te ustalenia, które są wynikiem nadużycia przysługujących gminie uprawnień.

Kielce, 2011-08-29

Znak: IG.III.4130.57.2011

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 28 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VIII/58/2011 Rady Gminy **Wolkowice** z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego terenu nr 1

II. W zakresie nieistotnego naruszenia prawa:

1. Niezrozumiała jest definicja linii rozgraniczającej (§ 2 ust. 1 pkt 13 uchwały) ustalająca „podział wewnętrzny terenów, która nie może być przesunięta w toku realizacji planu, z wyjątkiem przypadków wynikających z jego osobnych ustaleń dla podziału wewnętrznego terenów”, ponieważ, zgodnie z ustawą, linia rozgraniczająca, to linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.

2. Nieprawidłowy jest zapis § 2 ust. 2 uchwały, że podane w słowniczku definicje (§ 2 ust. 1 uchwały) „odnoszą się wyłącznie do ustaleń planu, stąd mogą znaczeniowo odbiegać od określeń zamieszczonych w związanych z treścią planu przepisach odrębnych”. Jeśli przepisy odrębne definiują jakieś zagadnienie, to w planie miejscowym nie można zmieniać znaczenia tego konkretnego zagadnienia. Natomiast można stosować definicje na użytek planu miejscowego dla zagadnień innych niż określone w przepisach odrębnych.

3. Występuje niespójność między § 8 ust. 8 uchwały a § 17 ust. 1 pkt 1 uchwały. Zgodnie z § 8 ust. 8 uchwały na obszarze objętym planem wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć **mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, za wyjątkiem celu publicznego w rozumieniu art. 6 pkt 1-3 ustawy o gospodarce nieruchomościami. A zatem zakaz ten dotyczy przedsięwzięć **mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko** jak również przedsięwzięć **mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko**. Natomiast zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 1 uchwały w obrębie obszaru objętego planem wprowadzono zakaz budowy przedsięwzięć **mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne, za wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, komunikacji i łączności publicznej. A zatem zakaz dotyczy jedynie przedsięwzięć **mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko**, natomiast pomija przedsięwzięcia **mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko**.

Wykluczające się przepisy.
Sprzeczność z zakresem możliwości zagospodarowania terenów.

Wewnętrzna sprzeczność uchwały

Wyrok Nr II SA/Wr 76/16 Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego We Wrocławiu z dnia 30 maja 2016 r.

*Zapisek zawartym w § 8 ust. 2 przedmiotowej uchwały
zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco
oddziaływać na środowisko,*

*zaś w ust. 2 przyjęto, że uciążliwość prowadzonej działalności
w zakresie emisji hałasu, wibracji, zanieczyszczeń
powietrza, substancji złośliwych oraz nie jonizującego
promieniowania elektromagnetycznego, nie może
powodować przekroczenia granic własności terenu, na
jakim jest lokalizowana.*

Przedsięwzięcia mogące **zawsze** znacząco oddziaływać na środowisko - przykłady

§ 2 ust. 1 pkt 29 rozwój transeuropejskiej sieci transportowej, w skład której wchodzi:

- 1) linie kolejowe specjalnie wybudowane dla ruchu odbywającego się z prędkością równą lub większą niż 250 km/h,
- 2) linie kolejowe zmodernizowane dla ruchu odbywającego się z prędkością większą niż 200 km/h,
- 3) **linie kolejowe stanowiące połączenia pomiędzy liniami, o których mowa wyżej, oraz stacjami kolejowymi w centrach miast**

„przedsięwzięcie” dotyczy nie tylko budowy, ale m.in. Przebudowy - za linie kolejowe wymienione w przepisie, należy uznać te linie, które po modernizacji) będą częścią transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości lub transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnej, i po których prowadzony będzie ruch pociągów międzynarodowych.

Przedsięwzięcia mogące **zawsze** znacząco oddziaływać na środowisko - przykłady

§ 2 ust. 1 pkt 31

31) autostrady i drogi ekspresowe

droga ekspresowa jest drogą dwu- lub jednojezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której skrzyżowania występują wyjątkowo, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych

Przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko

3 ust. 1 pkt 7

7) stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV

§ 3 ust. 1 pkt 15

15) instalacje do produkcji kotłów, zbiorników, kadzi lub innych pojemników z blach;

§ 3 ust. 1 pkt 28

28) instalacje do garbowania lub uszlachetniania skór

§ 3 ust. 1 pkt 42

42) wiercenia wykonywane w celu:

b) zaopatrzenia w wodę, z wyłączeniem wykonywania ujęć wód podziemnych o głębokości mniejszej niż 100 m

Przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko

§ 3 ust. 1 pkt 41

wydobywanie:

- 1) kopalin ze złoża metodą podziemną o wydobyciu mniejszym niż 100 000 m³ kopaliny rocznie,
- 2) gazu ziemnego, w ilości równej lub mniejszej niż 500 000 m³ na dobę, ze złoża metodą otworów wiertniczych,
- 3) ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych, w ilości równej lub mniejszej niż 500 ton na dobę, ze złoża metodą otworów wiertniczych,
- 4) kopalin, innych niż gaz ziemny lub ropa naftowa i jej pochodne, ze złoża metodą otworów wiertniczych (bez względu na skalę wydobycia),

§ 3 ust. 1 pkt 43

- 43) poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin:
- a) połączone z robotami geologicznymi wykonywanymi przy użyciu materiałów wybuchowych,
 - c) prowadzone metodą podziemną,
 - d) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 1 000 m

Przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko

§ 3 ust. 1 pkt 47

47) instalacje do wyrobu płyt pilśniowych, płyt wiorowych, sklejek lub mebli;

§ 3 ust. 1 pkt 49

49) trasy narciarskie, tory bobslejowe, wyciągi narciarskie, w tym wyciągi do narciarstwa wodnego, skocznie narciarskie, oraz urządzenia im towarzyszące

§ 3 ust. 1 pkt 87

zmiana lasu lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienia mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu, o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha

§ 3 ust. 1 pkt 89

89) zalesienia:

a) pastwisk lub łąk, na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią,

b) nieużytków na glebach bagiennych,

c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody

§ 3 ust. 1 pkt 102

102) chow lub hodowla zwierząt

105) chow lub hodowla ryb

Przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko

§ 3 ust. 1 pkt 50

50) ośrodki wypoczynkowe lub hotele, zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody,
- b) 2 ha na obszarach innych

Obiektami tymi mogą być pokoje, apartamenty albo mieszkania w budynkach wielopiętrowych, zespoły takich budynków, domki letniskowe lub kempingowe. Do grupy tej zaliczono m. in. ośrodki kolonijne i pozostałe obiekty wypoczynku wakacyjnego (np. środki wczasowe, domy wycieczkowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe), czy schroniska młodzieżowe i górskie.

Przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko

§ 3 ust. 1 pkt 52–56

52) zabudowa przemysłowa lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody;

1 ha na obszarach innych niż wymienione

53) zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą

§ 3 ust. 1 pkt 57

57) parki rozrywki, pola golfowe i stadiony, wraz

z towarzyszącą im infrastrukturą

§ 3 ust. 1 pkt 58

58) linie kolejowe wraz z terminalami transportu kombinowanego przeznaczonego do obsługi przewozu rzeczy inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 29 oraz mosty, wiadukty lub tunele liniowe w ciągu dróg kolejowych;

§ 3 ust. 1 pkt 61 linie tramwajowe

częścią omawianych przedsięwzięć jest „towarzyszącą infrastrukturą”, czyli wszelkie elementy przedsięwzięcia inne niż budowle.

Przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko

§ 3 ust. 1 pkt 65

65) budowie przeciwpowodziowe, z wyłączeniem przebudowy wałów przeciwpowodziowych

§ 3 ust. 1 pkt 66

66) budowie piętrzące wodę

g) zapory i inne urządzenia przeznaczone

Do zatrzymywania lub gromadzenia wody na dłuższe okresy

§ 3 ust. 1 pkt 79

79) sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową oraz przyłączy do budynków

